

FEMINISTISKT INITIATIV UPPSALA

Valmanifest

2018

**En rosa politik för
Uppsala kommun**

Feministiskt initiativ

Valmanifest för Uppsala kommun 2018

Kvinnofrid, våld i nära relationer och hedersförtryck	1
Feministisk Antirasism	3
Minoritetspolitik	4
Migration och inkludering	4
Ekonomisk hållbarhet	7
Vård och omsorg	8
Hemvård	10
Äldrevården	10
Skola	12
En demokratisk, normkritisk, resursstark och likvärdig skola	12
Skolan som organisation	14
Pedagogisk utveckling	15
Lärares arbetsmiljö	17
Miljö och hållbarhet	18
Landsbygd	20
Samhällsbyggnad	22
Arbete och näringsliv	25
Arbetsmiljö, antidiskriminering och demokrati	25
Arbetsökandepolitik	26
Näringslivsutveckling	26
Föreningsliv, kultur och demokrati	27
Kultur och fritid	27
Föreningsliv och demokrati	28
Kommunen som arbetsgivare	30
Anställnings- och arbetsvillkor	30
Antidiskriminering	31
Rekrytering	32

Kvinnofrid, våld i nära relationer och hedersförtryck

Feministiskt initiativ anser att det är av yttersta vikt att synliggöra alla berättelser om våld och förtryck, och särskilt levnadsvillkoren för de unga tjejer och HBTQ-personers som utsätts för hedersförtryck.

Alla utredare i familjerättsärenden och barnavårdsärenden ska ges fortbildning om kvinnofrid, våld i nära relationer, hedersförtryck samt bemötande och metoder att samtala med barn. Information om våld i namn av heder ska spridas hos ungdomsmottagningar och vårdcentraler.

Kvinnojourernas strategiska utvecklingsmöjligheter ska stabiliseras genom att anslag fastställs för en period om minst 4 år.

Antalet platser på kommunens skyddade boenden ska öka för att svara mot behovet och anslaget ska höjas till ideella kvinno-, tjej- och transjourer. En person som har kontaktförbud ska inte samtidigt ha möjlighet till umgänge med den skyddades och sina gemensamma barn.

Efter föräldrars eller vårdnadshavares separation ska barnets bästa alltid sättas i främsta rummet och en riskbedömning utföras för att upptäcka eventuella tecken på våld eller övergrepp.

Feministiskt Initiativ Uppsala ska verka för att:

- Kvinnojourerna garanteras ekonomiskt stöd till sin ordinarie verksamhet vilket ska inbegripa hyror samt lön för minst 2 till 3 heltidsanställda (mer ska kunna anslås i den mån att trycket på verksamheten ökar). När anslag fastslås för kvinnojourerna ska detta vara för en längre period än 1 år, som minst 4 år. Antalet platser på kommunens skyddade boenden ska öka för att svara mot behovet och anslaget höjas till ideella kvinno-, tjej- och transjourer så att de får ekonomiska förutsättningar för att öka sina platser. Initiera och finansiera riktade insatser för att stödja de jourer som arbetar parallellt med Uppsala Kvinnojour med hänsyn till särskilda målgrupper.
- Utveckla samverkan mellan socialtjänst, hälso- och sjukvården och kvinnojourerna.
- En person som har kontaktförbud ska inte samtidigt ha möjlighet till umgänge med den skyddades och sina gemensamma barn.
- Efter föräldrars eller vårdnadshavares separation ska barnets bästa alltid sättas i främsta rummet och en riskbedömning utföras för att upptäcka eventuella tecken på våld eller övergrepp.

- Barn över 7 år har rätt att avgöra huruvida hen vill bo hos eller ha kontakt med en förälder eller vårdnadshavare, oavsett om brott har styrkts eller inte. Om barnet ändå vill ha kontakt med en våldsamt förälder ska umgängesarrangemang ordnas på ett sätt som är säkert för den eller de våldsutsatta och barnet, oavsett om barnet själv blivit utsatt för fysiskt våld. Vid dessa arrangemang ska en kvalificeras kontaktperson närvara med möjlighet att ingripa vid behov.
- En vårdnadshavare som dödar den andra vårdnadshavaren ska endast i undantagsfall (som i fall där det dödliga våldet var i självförsvar) och efter riskbedömning kunna ha fortsatt vårdnad om barnen.
- Gemensam vårdnad mot en förälders vilja efter separation ska endast i undantagsfall och efter utförd riskbedömning vara möjlig. Finns tydliga tecken på våld eller övergrepp ska gemensam vårdnad i princip vara utesluten.
- Alla utredare i familjerättsärenden och barnavårdsärenden ska ges fortbildning om kvinnofrid, våld i nära relationer, hedersförtryck samt bemötande och metoder att samtala med barn.
- Sprida information om våld i namn av heder hos ungdomsmottagningar och vårdcentraler.
- Ta fram ett program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt inrätta ett resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld.
- Kommunens samtliga medarbetare fortbildas i hedersrelaterade frågor med ett tydligt jämställdhets- och genusperspektiv med en tydlig koppling till det praktiska arbetet. De ska även fortbildas i hur hedersförtryck kan upptäckas.

Feministisk antirasism

Uppsala kommun ska vara rättvis, jämställd och jämlik. Feministiskt initiativ vill synliggöra vilka grupper som prioriteras och premieras, ekonomiskt som socialt av kommunens insatser och vilka som tvärtom missgynnas.

Feministiskt initiativ ser att rasistiska strukturer påverkar människors materiella villkor, trygghet, delaktighet, inflytande och tillgång till makt på många olika områden. Det rör strukturell underordning och diskriminering.

Det krävs omfattande politiska åtgärder och en feministisk och antirasistisk analys av varje politikområde. Rasism, främlingsfientlighet och diskriminering ska aktivt motarbetas inom all offentlig verksamhet, och inte minst den mot nationella minoriteter.

Alla kommuninvånare ska ha jämlik tillgång till kvalitativ samhällsservice och till kommunala insatser. De kommunala politiska verksamheterna ska vara rättvisa, transparenta och inge förtroende.

Papperslösa som befinner sig i Uppsala kommun ska ha samma rättighet till skolgång, äldreomsorg och sjukvård som andra invånare. Kommunen har ett ansvar för de flyktingar som kommer hit, genom att både ta väl hand om dem på mottagningsenheten och att göra tiden där så kort som möjligt. De nyanlända måste snabbt få hjälp med boende, undervisning i svenska, information om svenska samhällsförhållanden och stöd för att ta sig ut i arbetslivet.

Feministiskt Initiativ Uppsala ska verka för att:

- Kommunens resurser ska fördelas jämlikt mellan olika grupper inom alla områden så som hälsa, utbildning, arbetsmarknadsåtgärder, bostad, fritid och kultur.
- Berörda kommunala verksamheternas utvecklingsarbete ska särredovisas årligen i frågor som rör genus, funktionalitet, hbtq, antirasism och klass med prioriterad hänsyn till barnfattigdom.
- Jämställdhetsrådet ska arbeta intersektionellt genom att bland annat arbeta med frågor som rör genus, funktionalitet och HBTQ, med prioriterad hänsyn till transpersoners livsvillkor samt personer med icke-normenliga funktionsvariationer.
- Standardiserade brev ska översättas och de som har svårigheter att ta till sig information i text oavsett språk ska bli informerade om vart de ska vända sig för att få hjälp. Kommunen ska öka tillgängligheten för brev och information som skickas ut till nyanlända.

Minoritetspolitik

- Offentliga verksamheters antidiskrimineringsplaner aktivt ska inkludera nationella minoritetsperspektiv, och verka för rekrytering av människor ur nationella minoriteter på alla nivåer. Minoritetsperspektiv och kompetens ska finnas tillgänglig i alla myndigheter och ses som en nödvändig resurs och tillgång.
- Kunskapen om kvinnors, mäns och transpersoners situation ska öka inom samtliga nationella minoritetsgrupper och att jämställdhetsarbetet tar till sig minoritetsgruppernas egna problemformuleringar och behov.
- Kompetens om Sveriges minoritetsspråk och kunskaper om minoriteters villkor ska finnas vid alla myndigheter.
- Inrätta ett samiskt kulturcentrum och museum i kommunens regi.

Migration och inkludering

- Flyktingmottagandet ska öka i kommunen.
- Kommunens ansvar för att invånare har bostad och försörjning ska även inkludera papperslösa och EU-medborgare.
- Ingen ska behöva vistas längre än sex månader på en mottagningsenhet.
- Familjeåterförening ska underlättas, utan krav på försörjning. Familjen bör i högre utsträckning kunna avgöra vilka som tillhör de närmast anhöriga.
- Kommunen efterlever de konventioner som ser till flyktingars och asylsökandes rättigheter, skyndar på utredningar så att alla får besked inom sex månader och stärker rättssäkerheten för flyktingar och asylsökande.
- Tillräckliga medel avsätts för att asylsökande som kom hit som ensamkommande barn men nu är över 18 år har boende i Uppsala kommun, till dess att slutgiltigt beslut har fattats i asylärendet.
- Obligatoriska kurser i såväl antirasistiskt perspektiv som genus, hedersförtryck och HBTQ-perspektiv ges till alla yrkeskategorier inom kommunen som arbetar med flyktingar.
- Den individuella kartläggningen hos stödhandläggare som arbetar med flykting- och försörjningsärenden inte ska färgas av förutbestämda patriarkala eller rasistiska uppfattningar.
- Tidigare utbildningar, arbetserfarenheter och andra erfarenheter av obetalt arbete eller annan sysselsättning från andra länder ska kartläggas för att ge bästa möjliga råd och stöd utifrån individens förutsättningar, önskemål och behov.
- Asylsökande som behöver kompletterande utbildning för att möjliggöra arbete ska erbjudas detta.
- Säkerställa tillgången till skola (förskola, grundskola, gymnasium, särskola) samt vård och omsorg för papperslösa på samma villkor som alla andra.

- Det ska inte vara möjligt att söka efter papperslösa i skola, vård och omsorg för att omhänderta någon.
- Säkerställa att alla yrkeskategorier som arbetar med flyktingar och papperslösa personer har god kunskap om sekretessbestämmelser genom att verksamheternas rättssäkerhet följs upp och kvalitetssäkras kontinuerligt.
- Nyanländas hälsotillstånd ska utredas för att försäkra de bästa förutsättningarna för att finna passande arbeten och praktikplatser.
- Varje mottagningsenhet ska ha en plan för att stärka de boendes psykosociala och fysiska hälsa. Asylsökande kvinnor och transpersoner ska synliggöras och få adekvat hjälp och stöd för att bearbeta eventuella erfarenheter av våld och övergrepp. Detta kräver att den inblandade personalen har god kunskap om att bemöta kvinnor och transpersoner med svåra trauman.
- Kommunen ska erbjuda bostäder och svenskundervisning för nyanlända flyktingar och asylsökande samt att de ska få information om samhällsförhållanden, arbetsliv och grundläggande lagstiftning i Sverige för att kunna tillvarata sina rättigheter.
- Resurser och insatser till flyktingar stärks och fördelas rättvist mellan kvinnor och män. Kommunen ska kunna säkerställa att resurser och insatser till etablering fördelas rättvist mellan kvinnor och män, till exempel genom att alla insatser följs upp, analyseras och utvärderas utifrån ett könsperspektiv.
- Kommunens alla förvaltningar ska ha anställda auktoriserade tolkar på de största språken i kommunen i de verksamheter som arbetar med nyanlända.

Ekonomisk hållbarhet

Människors klassposition har tydliga utfall vad gäller livschanser, hälsa, status och livslängd. Den intersektionella feminismen visar hur klass är sammanvävt med andra maktordningar, och att det inte finns en enskild "rot" till alla former av ojämlikhet. Tvärtom samspelar många faktorer på olika sätt i olika sammanhang. Vi vet att förändring kräver kortsiktigt och långsiktigt arbete för både erkännande, omfördelning och systemförändring. Vi vet också att det krävs en kraftfull omställning av de ekonomiska systemen för att vi ska kunna leva inom ramen för jordens resurser, och att denna process behöver vara feministisk, solidarisk och rättvis för att lyckas.

En feministisk skattepolitik utgår från globala mål om mänskliga rättigheter och insikten om planetens ändliga resurser. En god ekonomi är inte ett mål i sig självt, utan ett verktyg för att skapa en jämlik och hållbar värld. Skatter är ett viktigt redskap för att möjliggöra genomförandet av en visionär feministisk politik. Skatterna ska utformas för att uppfylla målsättningarna i välfärden. På det sättet bygger vi ett samhälle fritt från diskriminering, våld och exploatering av miljö och människor.

Feministisk initiativ Uppsala ska verka för att:

- Budgetarna i kommunen ska innehålla en jämställdhetsanalys - så kallad gender budgeting - inom alla verksamhetsområden samt metoder för att följa upp resursfördelningen.
- Alla genomgripande reformer ska innehålla konsekvensanalyser utifrån ett makt- och genusperspektiv.
- Samhällsekonomiska uträkningar ska utgå från ett feministiskt, normkritiskt, antirasistiskt, tillgänglighets- och hållbarhetsperspektiv.
- Feministiskt initiativ vill lyfta vikten av att undvika kontraproduktiva besparingar. Vi behöver investeringar i välfärden för att påbörja vägen mot en långsiktig ekonomi i balans.

Vård och omsorg

Uppsala kommun ska erbjuda landets mest kvalitativa, jämlika och jämställda vård- och omsorg där alla kommuninvånarens intressen och behov tillvaratas. All vård och omsorg ska vara likvärdig och alla kommuninvånare ska känna sig trygga när de tar emot kommunens insatser.

Den demokratiska grunden som tillförsäkrar alla jämlik rätt till grundläggande fri- och rättigheter garanterar även att ingen diskrimineras eller upplever rasism, sexism, ableism eller homo- och transfobi i kommunens vård och omsorgsverksamheter.

Vården och omsorgen ska ha överkapacitet i personal och vara bättre arbetsgivare. Detta för att ha en buffert av kompetent personal och etablerade institutioner som kan hantera förändringar i efterfrågan utan att göra avkall på kvalitén. Men också för att undvika de stockningsproblem som idag uppstår då klienter ska vidare till ny vård- eller omsorgsverksamhet som själva väntar på att deras klienter ska få en plats vid nästa verksamhet.

Det ska ske en kunskapshöjning om hedersrelaterat våld och förtryck inom LSS, personlig assistans och på Hem för vård eller boende (HVB).

Vårdtagare inom äldreboende och hemtjänsten ska i högre grad ha samma utförare vid regelbundna behov.

Feministiskt Initiativ Uppsala ska verka för att:

- Verka för att vårdirken ska uppvärderas och lönerna höjas.
- Verka för ökade resurser inom vård och omsorg.
- Avskaffa delade turer och orimliga schemaläggningar och satsa på trygga anställningar och arbetstider som ser till både den anställdes och vårdtagarens behov av stabilitet.
- Kommunen ska själva erbjuda den vård och omsorg invånarna behöver, och inte upphandla kommunala verksamheter där huvudmannskapet övergår till privata och vinstdrivande aktörer. Kommunen ska själv bygga upp det som behövs för att bedriva sina verksamheter och all form av upphandling ska vara undantag snarare än regel, och främst syfta till att erbjuda mångfald och inte ekonomisk effektivitet.
- Kommunen ska ständigt arbeta för att ha en överkapacitet i sin vård och omsorg. Detta för att ha en buffert av kompetent personal och etablerade institutioner som kan hantera förändringar i efterfrågan utan att göra avkall på kvalitén. Men också

för att undvika de stockningsproblem som idag uppstår då klienter ska vidare till ny vård- eller omsorgsverksamhet som själva väntar på att deras klienter ska få en plats vid nästa verksamhet.

- Kommunen ska ha en god kompetensutveckling för de anställda inom vård och omsorg.
- Personaltätheten ska öka för att kunna för ha resurser att individanpassa omsorgen.
- Tillgängliggöra kvalitativ omsorg utifrån den enskildes behov oavsett bostadsort, klass och utifrån diskrimineringsgrunderna.
- Öka insynen och transparensen i kommunens vårdverksamheter.
- Kommunen ska arbeta för att öka insynen i assistansbolagen.
- Det sker en statushöjning av yrken inom äldreomsorgen med genom höjda löner och bättre anställningsformer.
- Anslå mer resurser till äldreomsorgen; satsa på en utveckling av fler specialiserade demensboenden för vårdtagare med demens i olika skeden och med olika problematik.
- Äldre ska ha möjlighet att avgöra själv att bo hemma med stöd, eller på pensionärsbostad eller gruppboende.
- Anställda i vård via bemanningsföretag måste få ökade möjligheter att påverka sina arbetsförhållanden.
- Öka resurser för kvinnoteam inom socialtjänst.
- Öka kompetens och kunskap om den psykiska ohälsans intersektionella förhållanden.
- All självmordsprevention måste innehålla ett HBTQ-perspektiv.
- Uppsala kommun ska vara en HBTQ-vänlig kommun att få vård och omsorg i.
- All vårdpersonal ska HBTQ-diplomeras.
- Kommunen ska driva ett skyddat boende tillsammans med regionen för att stötta våldsutsatta personer med icke-normenliga funktionsvariationer.
- Kommunen ska bedriva uppsökande utbildningsverksamhet i syfte att öka äldres förmågor att delta i den IT-baserade samhällsgemenskapen.
- Kommunen ska anställa fler som arbetar som ledsagare.
- Motverka integritetskränkande bedömningsgrunder för personlig assistans.
- Verka för att förståelse och kunskap om transpersoners livsvillkor ökar, i syfte att förbättra bemötandet och motverka diskriminering.
- Verka för att verksamheter för vård och omsorg i huvudsak ska ägas och förvaltas offentligt.
- Verka för en verkligt levande landsbygd genom att hålla mindre sjukhus och vårdcentraler i glesbygden öppna och resursstarka.
- Verka för mer resurser till verksamheter som arbetar förebyggande mot psykisk ohälsa.
- Kommunen ska tillhandahålla gratis mensskydd till unga, till exempel genom att vårdcentraler ger ut gratis mensskydd upp till 19 år.

Hemvård

- Fler ska anställas inom hemtjänst och hemsjukvård.
- De anställda ska få utökad tid för transport mellan besöken hos olika vårdtagare, i syfte att minska stress och för att den anställda ska hinna ägna tid åt de olika vårdtagarna. Restiden mellan vårdtagarna ska vara betald.
- Vid upphandling med privata vårdutförare ska högre krav ställas. Förtur ska ges för kooperativa företag vid upphandling.
- Det sker en kunskapshöjning om hedersrelaterat våld och förtryck inom LSS, personlig assistans och på Hem för vård eller boende (HVB).

Äldrevården

- Kosten i kommunens äldrevård ska vara näringsriktig, lokalproducerad och vegetabilisk kost.
- Stimulerande aktiviteter för vårdtagaren ska erbjudas.
- Den anställda inom äldrevården får mer tid hos varje enskild vårdtagare.
- Verka för att kommunerna ska ges resurser nog för att snabbt kunna tillhandahålla boenden, korttidsboenden och initiering av hemtjänst.
- Verka för att vårdtagare inom äldreboende och hemtjänsten ska i högre grad ha samma utförare vid regelbundna behov.

Skola

Värderingar tar form under uppväxten och därför är det särskilt viktigt att skolan arbetar aktivt med norm- och maktkritik.

Alla elever ska kunna lära och utvecklas i en kreativ och normbrytande miljö på lika villkor oavsett klass, kön, könsidentitet, könsuttryck, sexualitet, trosuppfattning, etnicitet eller funktionalitet. Alla elever ska även ha lika möjligheter att lära och utvecklas i trygghet och välmående fria från hot, våld och diskriminering i en miljö där de demokratiska värdena står i fokus.

Feministiskt initiativ vill jobba för en inkluderande förskola, skola och barnomsorg, med ökade resurser för barn med behov. Alla delar i förskolans verksamhet ska utgå från alla barns behov.

Skolan ska innebära en hälsosam arbetsmiljö även för lärare och skolpersonal.

Barn som lever i utsatta hemförhållanden eller med vårdnadshavare som inte har möjlighet att erbjuda läxhjälp - till exempel på grund av arbetsförhållanden eller språkkunskaper - hamnar som regel efter i skolan och kraven höjs på den enskilde eleven. Läxor cementerar klasstrukturer och utgör en grogrund för psykisk ohälsa. Genom att utmana läxorna ges eleverna utrymme att utveckla sina egna intressen.

En kritisk jämställdhetsfråga rör frågan om nyanlända kvinnor som är hemma med små barn. Här är det viktigt att skapa möjligheter för denna grupp att delta i SFI-undervisning på lika villkor som alla andra.

Feministiskt Initiativ Uppsala ska verka för att:

- Genomföra särskilda kommunala satsningar på utbildning i miljö- och klimatkunskap för skolans personal, tjänstemän och beslutsfattare.
- Vegetabilisk kost blir norm i alla grund-, gymnasie- och förskolor genom att erbjuda minst ett fullvärdigt, vegetabiliskt måltidsalternativ varje dag. Alla grundskolor ska även införa helt vegetabiliska dagar. Maten ska vara ekologisk och rättvisemärkt
- Ett förbud mot försäljning av godis och läskedryck i skolan införs.
- Utbildningen i grundskolan ska innehålla miljö- och klimatkunskap och att verksamheten bedrivs med hänsyn till miljön.

Elevernas skolmiljö och demokratiska inflytande

- Max sex timmars skoldag blir regel.
- Undervisningen ska göras läxfri som ett led för att skapa en jämlik skola som främjar psykisk hälsa. Lärarledd studiehjälp ska hjälper eleverna att klara av de uppgifter som inte avklarats under lektionstid.
- Arbetsbelastningen minskar på elever.
- Elevperspektivet i arbetsmiljöarbetet ska stärkas, bland annat genom att elever ska ges rätt att anmäla arbetsmiljöproblem i gymnasieskolan till arbetsmiljöverket.
- Barnperspektivet i det kontinuerliga arbetsmiljöarbetet stärks i skolorna.
- Som i ett led att stärka demokratin ska skolan informera eleverna om möjligheter att engageras i föreningslivet och om vilka icke-kommersiella aktiviteter som kommunen erbjuder.
- Alla grundskolor ska erbjuda frukost och eftermiddagsmål till sina elever.
- En gruppstorlek på högst 20 barn per klass i grundskolan ses som riktmärke.
- Det ska finnas vuxna rastvakter på varje rast i skolan.
- Ett ökat stöd till de elever som behöver en lugnare undervisningstakt, liksom åt de elever som behöver en snabbare undervisningstakt och fördjupning tillgodoses.

En resursstark, normkritisk och likvärdig skola

- Normkritisk pedagogik ska tillämpas i all pedagogisk verksamhet för att ge elever möjligheter att utvecklas och ta till sig ämneskunskap oavsett samhällets syn på kön, sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck, etnicitet, trosuppfattning, klass, funktionalitet eller ålder.
- Det ska vara möjligt att ta sig fram med rullstol i alla skollokaler, inklusive rum för raster och vila och samtliga undervisningslokaler ska ligga i anslutning till skolan.
- Alla skolor ska erbjuda könsneutrala omklädningsrum och toaletter.
- Kommunen ska anställa fler SVA-utbildade lärare.
- Alla grund- och gymnasieelever ska erbjudas skolkort för kollektivtrafiken som gäller utan tidsbegränsningar och oavsett avstånd till skolan.
- Elever ska erbjudas gratis fritidsaktiviteter i form av skolfriskvårdspeng.
- Elever ska aldrig tvingas tolka åt sina föräldrar under utvecklingssamtal.
- På alla skolor ska det finnas ett bibliotek som har öppet varje dag.
- Myndiga ungdomar som inte har möjlighet att försörjas av sina föräldrar har möjlighet att gå klart gymnasiet med försörjning.
- Elever som inte har betyg för att börja i ettan i gymnasiet till hösten erbjuds börja i januari.
- I de skolor där nyanlända utgör en stor andel av eleverna med viss nationalitet, ska skolan få anställa heltidsanställda studiehandledare som kan undervisa på elevernas modersmål.

- Barn med annat modersmål än svenska ska få undervisning i och på det språket och särskild undervisning i svenska, från förskola och genom hela skolgången.
- Skolans litteratur ska innehålla perspektiv som genus, funktionalitet, HBTQ och antirasism, såväl som ett globalt postkolonialt perspektiv.
- All skolundervisning i såväl kommunala skolor som fristående skolor blir vetenskapligt grundad, konfessionslös och sekulär.
- Alla former av godkänd och forskningsförankrad pedagogik i förskole- och skolverksamhet, barnomsorg och fritids ges likvärdiga förutsättningar, både ekonomiskt och i andra avseenden.
- Kommunen ska ge ökade resurser till att höja kunskapsnivån hos pedagogerna om Sveriges minoritetsbefolkningar, samt att säkerställa att ämnet tar större plats i grundskolornas undervisning.
- Stadens förskolor och fritidshem ska erbjuda litteratur som följer läroplanens riktlinjer för jämlikhet.
- Samtliga förskolor och skolor ska vara tillgängliga för alla, oavsett funktionalitet. Vid upphandling ska krav ställas på att skolor och förskolor ska ha kompetens och resurser för en inkluderande pedagogik där kunskaper om lågaffektivt bemötande ingår, och att ingen förskola och skola ska kunna neka personer med icke-normenliga funktionsvariationer plats eller stöd.
- Elever oavsett funktionalitet ska ges prao, feriearbeten eller annan arbetslivserfarenhet på lika villkor.
- Skolmatsalarna ska ljudisoleras och delas upp i mindre rum för att anpassa miljön för sensoriskt överkänsliga samt personer med ångestproblematik.
- Kommunen ska särredovisa utvecklingsarbetet i frågor som rör genus, funktionalitet, HBTQ och antirasism.
- Alla elevers rätt till professionell yrkesvägledning genomsyras av perspektiv som genus, funktionalitet, HBTQ och antirasism, såväl som normkritik.
- Kommunala samarbeten med företagsutbildningar ska innehålla normkritisk pedagogik och perspektiv som belyser könsmakt, genus, antirasism, HBTQ och funktionalitet, samt att utbildningen aktivt motverkar en könssegregerad arbetsmarknad.
- Fler resurslärare, specialpedagoger, socialpedagoger och psykologer samt skolvårdar och rastvakter anställs i grund- och gymnasieskolan. Fler specialpedagoger i klassrummet som även ska skriva exempelvis utredningar om särskilt stöd (UBAST).
- Sex- och samlevnadsundervisning ska vara obligatorisk för alla elever.
- Skolan ska i sin undervisning sprida kunskap om sexuella övergrepp, om sexindustrin och konsekvenserna av sexköp.
- Kommunen ska tillhandahålla gratis mensskydd till unga, till exempel genom att skolor ger ut gratis mensskydd upp till 19 år.

Antidiskriminering och psykisk hälsa

- Stödja förskolor och skolor i deras arbete mot mobbning och utvecklandet av antimobbningsprogram.
- Alla elever som är inblandade vid mobbning och trakasserier ska erbjudas terapeutisk behandling vid sidan av andra åtgärder, som kan ingå som del av ett specialschemat.
- Utbildningsverksamheterna ska alltid följa upp när elever utsätts för diskriminering och ska ha tydliga riktlinjer för hur det ska motverkas.
- Alla skolor och alla elever ska ha tillgång till heltidsanställd kurator, diskrimineringsombud, skolsköterska, skolbibliotekarie, psykolog, studievägledare samt social- och specialpedagog, med kompetens i genus, funktionalitet, hedersvåld, HBTQ och antirasism.
- Diskrimineringsombudet ska ingå i elevhälsoteamet och ha kompetens om samtal med barn samt kunskap om barns utsatthet för våld och övergrepp, genus, funktionalitet, hedersförtryck, sexuella övergrepp utförda av närstående vuxna, HBTQ och antirasism.
- Utbildning och verksamhet i skola ska utgå från perspektiv som könsmakt och genus, funktionalitet, HBTQ och antirasism, och genomförs av normkritisk pedagogik. All skolpersonal ska HBTQ-certifieras.
- Alla skolor ska utbildas om om hur normer och föreställningar om manlighet bidrar till att begränsa kvinnor och flickors utrymme i det offentliga rummet.
- Diskrimineringsgrunderna ska ingå i alla undervisningsämnen i skolan.
- Sprida information om psykisk ohälsa till elever. Eleverna ska få information om sätt att få stöd utanför skolhälsoenheten.
- Kommunen ska göra en särskild antivåldssatsning för att motverka machoideal och hederstänk i skolan.
- Barn och unga som utsätts för våld, mobbning, trakasserier och övergrepp, och/eller har ett självskadebeteende ska få stöd snabbt.
- Personal och lärare i skolan och förskolan får utbildning i att identifiera barn och unga som utsätts för våld, heder, trakasserier och övergrepp, mobbning, och/eller har ett självskadebeteende, inklusive information om samtal med barn, och på så sätt en ökad beredskap att se och agera för att motverka utsattheten.
- Lärare i grund- och gymnasieskola får fortbildning i att hantera sexuella övergrepp bland elever, hur en bemöter personer med trauma och affektiva sjukdomar.
- Samordnad elevhälsoplan av skolans elevhälsoteam för elever som har hög frånvaro.

Förskola och fritidshem

- Kommunen ska införa krav på minst en utbildad förskollärare per förskoleavdelning.

- All förskoleundervisning i såväl kommunala skolor som fristående skolor blir vetenskapligt grundad, konfessionslös och sekulär.
- Barn i förskola ska lära sig om sina rättigheter, samlevnad och relationer, få kunskap om den egna kroppen och gränssättning samt vad en får och inte får göra mot eller med andras kroppar.
- Utbildning och verksamhet i förskola och fritidshem ska utgå från perspektiv som könsrätt och genus, funktionalitet, HBTQ och antirasism, och genomsyras av normkritisk pedagogik. All skolpersonal ska HBTQ-certifieras.
- Förskollärare ska garanteras tid för verksamhetsutveckling och fortbildning.
- Förskolan ska vara avgiftsfri, och garanterad plats i förskola ska gälla alla barn under 6 år. Alla barn ska ha rätt till förskola oavsett föräldrarnas sysselsättningsgrad eller arbetstid och därför ska kommunen ha tillgång till nattöppen barnomsorg i alla stadsdelar. Alla barn ska ha obegränsad rätt till närvaro i förskolan.
- Fritidshem ska vara avgiftsfria, och garanterad plats i fritidshem ska gälla från 6 till 12 års ålder.
- Barnomsorgsgarantin ska gälla till och med 12 års ålder.
- Böcker och barnlitteratur inom förskolan ska ha normkritiskt perspektiv.
- En personaltäthet på högst 4,5 barn per heltidsanställd pedagog sätts som standard i förskola och fritidshem.

Svenskundervisning för vuxna

- Utredda SFI-studiers schemaläggning och möjligheten att heldagar ägnas åt antingen studier eller praktik.
- Stärka möjligheterna för nyanlända kvinnor med små barn att delta i och avsluta SFI-undervisningen.
- SFI-undervisningen ska utgå från ett feministiskt och antirasistiskt perspektiv.
- SFI-undervisningen ska utgå från individens egna förutsättningar och behov.
- Flyktningmottagningsenheten ska ge kvinnor och transpersoner lika möjligheter som män att komma igång tidigt med SFI och tillgodogöra sig utbildningen.

Lärarens arbetsmiljö

- Pedagoger ges fler och längre avbrott mellan varje lektion för att hinna planera och förbereda lektioner som ett led i att öka kvaliteten på undervisningen.
- Skolledningen stärks genom fler biträdande rektorer.
- Elevhälsan stärks genom fler anställda i elevhälsoteamet.
- Stärkt personalhälsa för lärare, genom att de kontinuerligt ska ges möjlighet till stödsamtal med rektor, psykolog eller kurator.
- Arbetstiden sänks till 6 timmar per dag för lärare anställda inom kommunen.

- Lärarna får en större del av sin arbetstid att lägga på planering samt elevärenden. Andelen av arbetstimmar som läggs på lektionstid ska inte påverka lönen.
- Minska det administrativa arbetet för lärarna genom att anställa personal som sköter administration, till exempel lärarassistenter.
- Ökade krav och arbetsuppgifter på förskola och skola alltid ska gå hand i hand med ökade resurser.
- All upphandling av vuxenutbildning har krav på jämlikhetsplan för anställda och normkritisk pedagogisk kompetens.

Miljö och hållbarhet

Uppsala ska leva upp till sina åtaganden för hållbar utveckling. Uppsalas vision om reell miljömässig hållbarhet bygger på att vi kontinuerligt följer upp och granskar kommunens klimatavtryck, även de som förskjuts bortom kommungränsen.

Animaliska produkter och människans konsumtion av animalier är tillsammans med transporter några av de största miljöbovarna, och i led med det ska vi även ta hållbarhet på allvar genom att skapa förutsättningar för omställning i livsstil på en strukturell nivå. Miljövänliga val i vardag, skola och arbetsliv ska premieras och vara tillgängliga för alla kommuninvånare. Kommunen som normerande instans har här en avgörande roll där det allmänna ska se till att gå före och slå vakt om att alla kommunala verksamheter tar ansvar för sin klimatpåverkan. Genom att avlägsna animalier från kommunens måltidstjänster kan vi därmed ta ett stort steg på vägen mot ett reellt hållbart samhälle. Genom att även satsa på el från förnyelsebara källor kan kommunen leva upp till sina miljömässiga åtaganden.

Avfall som exporteras är ett stort problem, särskilt om det är farligt avfall. Kommunen måste ha kontroll över avfall som skickas utomlands och inget avfall ska få exporteras om en fungerande behandling inte kan garanteras. Särskilt viktigt är att inget avfall ska exporteras för att deponeras.

Feministiskt Initiativ Uppsala ska verka för att:

- Vegetabilisk norm ska råda inom kommunens måltidstjänster och öka andelen vegetabilier som serveras inom kommunens egna och upphandlade måltidstjänster.
- Kontinuerligt förbättra och effektivisera det interna miljöarbetet i syfte att minska resursförbrukning och förebygga miljöbelastning i den egna verksamheten.
- Ställa tydliga miljökrav vid all upphandling.
- Upprätthålla och förstärka biologisk mångfald och naturmiljöer i och kring kommunen.
- Turism i kommunen ska bygga på ekologiska hänsynstaganden och vara i linje med kommunens miljömål. Turism som bygger på flygtrafik ska motverkas.
- Allt avfall inom kommunen verksamhet ska källsorteras och på så vis kunna återanvändas som energi till exempelvis kollektivtrafik.
- Inget avfall som inte är säkert att återvinna ska exporteras, och att inget farligt avfall ska exporteras till utsatta länder och områden.
- Inlämningsstationer för farligt avfall ska finnas i tillgängliga utrymmen i närmiljön.
- Information om avfallshanteringen ska vara tillgänglig och finnas på alla språk som talas i kommunen.

- Offentliga verksamheter endast ska köpa in el från förnyelsebara energikällor och minska andelen fossila bränslen.
- Kommunen varje år ska göra en kartläggning över konsumtionen av animaliska produkter och livsmedel i verksamheter finansierade av kommunen utifrån miljöpåverkan.
- Det ska årligen genomföras en fullständig konsumtionsbaserad utsläppsredovisning, i vilken kommunens samlade påverkan räknas in och inte enbart det direkta fysiska utsläppet som äger rum innanför kommungränsen.
- Vidta konkreta åtgärder för att minska klimatpåverkan från kommunens verksamheter inom bland annat fastigheter och transporter i syfte att minska andelen avfall samt miljöpåverkan från läkemedelsanvändningen och kemikaliehanteringen.
- Öka andelen ekologisk, närproducerad och etisk mat i kommunens måltidstjänster och i upphandlade verksamheter.
- En klimatupprustning av de allmännyttiga bostäderna sker.
- Ställa höga krav på energieffektivitet inom alla kommunens byggnader inklusive vid nybyggnationer.
- Fortsätta satsningar på biobränslen och biodrivmedel sker.
- Klimatanpassning, särskilt mot höjda vattennivåer, ska ingå som målsättning i samhällsplaneringen.
- I konkret handling effektivisera energianvändningen och genom detta minska den totala mängd energi genom tydligt framtagna mål.
- Gång, cykel och kollektivtrafik ska vara de normerande transportsätten.
- Kommunen ska premierna kollektiva och miljömässigt hållbara resesätt till och från arbetet.
- Nyttja statliga investeringsstöd till klimatsmarta åtgärder som minskar utsläppen av koldioxid på lokal nivå.
- Kommunens skogsinnehav förvaltas på ett sätt som ger maximal biologisk mångfald.
- Kommunen ska sprida kunskap om livsmedelssvinn, hur det uppstår, hur stort det är och vad som kan göras för att minska det.
- Kommunen ska minska livsmedelssvinnet inom och genom sina egna verksamheter samt erbjuda plattformar för innovation och självorganisering från civilsamhället.

Landsbygd

Feministisk initiativ utmanar den ordning - det vill säga de ekonomiska och politiska förhållanden - som bidrar till att resurser och makt koncentreras i städer. Vi utmanar den urbana normen som möjliggör och understödjer dessa flöden av makt och resurser. Vi vill omfördela makt och resurser. Det handlar om rättvisa, jämlikhet och hållbarhet. En feministisk analys av lands- och glesbygder innebär ett synliggörande av de maktordningar som gör staden till norm och vilka konsekvenser den urbana normen får.

Alla kommuninvånare ska försäkras jämlik tillgång till samhällsservice. Uppsala ska premiera landsbygdernas delaktighet i kommunens samhällsutveckling.

Kommunen ska erbjuda en stark välfärd med god samhällsservice till alla invånare, oavsett var en bor. Det kräver att samhället beaktar mänskliga rättigheter och tryggar rätten till hälsa, arbete, bostad, utbildning, social omsorg och trygghet. Kapitalismen och marknadens misslyckanden att skapa ett jämlikt samhälle vill vi balansera genom en stark offentlig sektor även på landsbygden. Makt och inflytande över närområdet och dess naturresurser ska behållas lokalt.

Feministiskt initiativ utmanar den urbana normen och ser våra landsbygder som fundamentet för vår framtid: ekonomiskt, miljömässigt, socialt och demokratiskt. Kommunen ska därför verka för hållbara gröna näringar som ger fler jobb i kommunens landsbygder.

Feministiskt Initiativ Uppsala ska verka för att:

- Fritidsverksamhet och föreningsstöd för barn och unga säkerställs även i mindre tätorter.
- Öka boendeformer såsom äldreboenden, seniorbostäder och kollektiv för äldre på landsbygden för att äldre ska kunna vara kvar i sin hemmiljö medan villor frigörs för andra människor.
- Fler hyresrätter ska byggas i kommunens prioriterade tätorter med fokus på kollektivtrafikhäna områden.
- En mikrofond startas upp i kommunens regi som stöttar socialt företagande och verksamheter på landsbygden med prioriterad hänsyn till gemensamma ägandeformer och verksamheter på landsbygden där det kan vara svårt att få lån.
- Den urbana normen synliggörs och utmanas i översiktsplanen samt alla policys som rör hållbar samhällsutveckling och samhällsbyggnad. Detta handlar främst om kommunens Bredbandsprogram, Cykelpolicy, Landsbygdsprogram, Policy för

hållbar utveckling och Strategi för besöksnäringen. Ett perspektiv som gynnar utvecklingen i hela kommunen ska eftersträvas i strategiska dokument.

- Ett landsbygdsråd med lokala representanter ska inrättas. Rådet ska ha reellt inflytande och tillvarata landsbygdernas intressen i samarbete med kommunen.
- Kommunen ska verka för bredband, främst fiber, för en låg kostnad för alla hushåll.
- Kommunen förenklar byråkratin för att söka föreningsbidrag genom ett gemensamt system för alla ansökningar.
- Kommunala verksamheter ska omlokaliseras till orter utanför Uppsala.

Samhällsbyggnad

Genom en feministisk stadsplanering som är inkluderande och rättvis ska kommunen ta sina kommuninvånarens intressen på allvar och planera för en välfärd där alla bor, lever och verkar i trygghet med stort inflytande över sin vardag.

En jämlik kommun med stark sammanhållning är motståndskraftig mot det hat och eskalerande våld som springer ur utbredd social oro, brustet socialt och politiskt förtroende, och växande fattigdom.

Att motverka ojämlikhet och aktivt arbeta med en rättvis och progressiv bostadspolitik för att stärka sammanhållningen i kommunen har aldrig varit så viktigt som idag. Detta då vi alla vet att det parallellt med denna sociala orosutveckling dånar en propagandaapparat som menar att vi ska dela in människor i grupper och ställa dem mot varandra.

Feministiskt initiativ vill att hyresbostäder ska vara norm och att beståndet ska matcha behovet. Här ska även förtursbostäderna bli fler för att trygga mänsklig säkerhet i kommunen. I Uppsala ska vi ha en nollvision mot hemlöshet.

Feministiskt Initiativ Uppsala ska verka för att:

- Kommunen ska utforma en bostadsförsörjningsplan som ger alla invånare tillgång till en bostad, och en särskild handlingsplan för hur långsiktigt boende ska lösas för personer i utsatta situationer.
- Utforma en inkluderande bostadsmarknad där normen om kärnfamilj, fast jobb, bostadsrätt och hög lön inte längre styr.
- Kommunen ska verka för att hyrorna ska vara rimliga, även vid nyproduktion.
- Kommunen ska verka för att nyproduktioner av bostäder ska vara tillgängliga för alla invånare, oavsett funktionalitet.
- Andelen hyresrätter i stadsdelar och bostadsområden ska vara minst 60 procent. Kommunen ska utreda möjligheterna att använda offentlig regelstyrning för att prioritera hyresrätter vid nybyggnation, exempelvis i form av verktyg som reglerar marköverlåtelseavtal och markanvisningar.
- Kommunen ska ta ansvar för att bygga fler bostäder, i synnerhet hyresrätter.
- Alla invånare i kommunen ska ha god tillgång till naturmiljöer.
- Kommunen ska ha god rådighet över mark i kommunen genom att bibehålla ett gott bestånd av eget markinnehav.
- Kommunen ska specificera krav på entreprenörer vid nybyggnad, till exempel genom att använda markanvisningar.

- Kommunen ska återgå till principen om att mark avdelas för bostadsbyggande i form av tomträtter till hyreshus.
- Allmännyttan ska öka sitt bostadsbestånd i hela kommunen.
- Marknadshyror inte ska införas.
- Kommunen genom markanvisningar för nybyggnation ska främja olika slags boendeformer.
- Allmännyttan ska erbjuda kontraktsformer där flera personer kan stå på kontrakten.
- Det i allmännyttans ägardirektiv ska anges att det ska avsättas förturslägenheter.
- Bostadsområden i synnerhet och den övergripande infrastrukturen i allmänhet ska planeras utifrån principer om jämlikhet, närhet och tillgänglighet.
- Kommunens ska se över sina samtliga aktuella handlingsplaner och strategier som rör samhällsplanering i syfte att utreda sociala, ekonomiska och miljömässiga målkonflikter.
- Kommunen ska ta fram en strategi för bostadsförsörjning som utifrån en intersektionell analys verkar för att tillhandahålla hyresbostäder för alla kommuninvånare till rimliga kostnader.
- Andelen förtursbostäder ska öka.
- Utreda möjligheten att införa bilfria zoner i Uppsala innerstad där dessa bedöms påverka kommunens miljömål mest positivt, medan färdtjänst och annan relevant transport givetvis undantas och parkeringsmöjligheter vid stadskärnans infarter ska planeras på ett tillgängligt sätt.
- En dialog upprättas för att få stopp på "renovräkningarna". Det handlar om att kommunen, allmännyttiga bostadsbolag, fastighetsägare, hyresgäster och intressegrupper ska samverka med mål att hålla hyrorna nere vid reoveringar av bostadsområden som är särskilt utsatta av renovräkningar eller som bedöms vara i riskzonen. Detta ska ske bland annat genom offentlig subventionering av hyror eller pristak gentemot fastighetsägare.
- Bostadsomvandlingarna från hyresrätt till bostadsrätt ska upphöra med hänsyn till kommunens sociala hållbarhetsmål där det gemensamma beståndet hyresrätter ska prioriteras över enskilda intressen.
- Kommunen ska utreda möjligheten att höja det nuvarande målet på 3000 bostäder per år till att matcha det faktiska behovet.
- Vinstkraven ska strykas ur stadens ägardirektiv till Uppsalahem AB.
- Kommunen ska ta större hänsyn till skydd av åkermark vid stadsutveckling.

Arbete och näringsliv

Arbetslivet ska främja psykisk hälsa, skapa tillförlitlighet för samhällets instanser och stärka förtroendet för medmänniskor. Ett aktivt diskrimineringsarbete på alla arbetsplatser i Uppsala är en väg mot det målet.

En demokratisk och rättvis arbetsmarknad välkomnar även nyanlända kommuninvånare med processer som är fria från diskriminering. Här värderas tidigare utbildningar, arbetserfarenheter och erfarenheter av obetalt arbete eller annan sysselsättning från andra länder.

Feministiskt initiativ vill lyfta näringslivsutvecklande förslag som främjar rättvisa, jämställda, dynamiska och hållbara företagsformer. Genom insatser som främjar kooperativt företagande samt andra gemensamma ägandeformer kan vi stärka det unika och kreativa entreprenörskapet, lokala småföretagandet och utsikterna för hållbart företagande i hela kommunen. Att främja etableringen av medarbetarägda och kooperativa företag är att främja inte bara ekonomiska mål, utan också demokratiska mål. Det kooperativa företaget bygger på öppenhet, demokrati och aktivt deltagande från medlemmarna som tillsammans äger företaget. Kooperativa företag har utöver detta ofta samhällliga och sociala mål jämte de ekonomiska, och de bör därför ha fördelaktigare regler än andra bolagsformer.

Feministiskt Initiativ Uppsala ska verka för att:

Arbetsmiljö, antidiskriminering och demokrati

- Upprätta ett lokalt kunskaps- och resurscentrum för personer som utsatts för kränkande särbehandling av vuxna på sin arbetsplats.
- Kommunen ska minska löneskillnaden mellan olika sektorer genom att se över möjligheten för en offentligt finansierad jämställdhetsfond.
- Kartlägga hur kommunen fördelar ekonomiska bidrag till företag genom olika företagsfrämjande aktörer.
- Kommunen ska främja kvinnligt företagande.
- De företagsfrämjande aktörer som får ekonomiskt bidrag av kommunen ska ha en antidiskrimineringspolicy samt en redovisning på hur denna upprätthålls.
- Kommunfullmäktige granskar hur företagsfrämjande aktörer arbetar mot diskriminering och vidtar åtgärder om antidiskriminering inte är del av verksamheten.

- Kommunen verkar för att långsiktigt förbättra kvinnors hälsa genom uppföljning och kartläggning av kvinnors arbetsmiljöförhållanden samt genom att ta fram en strategi för att fånga upp tidiga varningssignaler.
- Kommunfullmäktige ska kontinuerligt utvärdera antidiskriminerings- och jämställdhetsarbete på arbetsplatserna samt kontinuerligt vidta åtgärder för att snabbare nå jämställdhet och trygga arbetsplatser fria från diskriminering.

Arbetsökandepolitik

- Kommunfullmäktige ska följa upp och kartlägga resursfördelning av arbetsmarknadsåtgärder i Uppsala för att se hur resurser fördelas mellan boende i Uppsala kommun.
- Fler ungdomar, i synnerhet ungdomar med icke-normenliga funktionsvariationer, ska erbjudas feriearbete för att få erfarenheter, kontakter och nätverk inför sitt framtida inträde på arbetsmarknaden.
- Kommunen ska garantera alla ungdomar sommarjobb.

Näringslivsutveckling

- Bredda och möjliggöra för innovation och utveckling inom kommunens egna verksamheter samt prioritera framväxten av alternativa driftsformer fria från vinstintresse när dessa ska drivas utanför det kommunala huvudmannskapet.
- Kommunstyrelsens ansvar för ett kreativt och innovativt klimat för företagande ska inbegripa utbildning och upplysning om alternativa driftsformer fria från vinstintresse däribland kooperativa och gemensamma ägandeformer.
- Alla anbud i offentlig upphandlingar av kommunens verksamheter ska innehålla adekvata handlingsplaner för antidiskriminering och likabehandling gentemot medarbetare liksom kommuninvånare med hänsyn till antidiskrimineringsgrunderna.
- Stärka socialt företagande som jobbar för att skapa gemenskap och inkludera nyanlända.

Föreningsliv, kultur och demokrati

Feministiskt initiativ utgår från alla människors rätt till medskapande och deltagande.

Kultur, föreningsliv och en meningsfull fritid är fundament för en fungerande demokrati. Genom kultur kan människor uttrycka idéer bortom ord, och i det fria skapandet av kultur beskriver och förstår vi vår samtid, historia och framtid. Kulturen kan ge utrymme för en mångfald av idéer och möjlighet till både identifikation, överskridande och olikhet.

Uppsala kommun ska främja ett fritt kultur- och föreningsliv. Kulturen ska vara inkluderande och ge plats åt många röster.

Fritidsgårdar och idrottsföreningar ska motverka machoideal och hederstänk. Kulturverksamhet och kulturprojekt som drivs av och för unga själva ska främjas och premieras. Uppsala ska ansöka om att vara testkommun för sänkt rösträttsålder till 16 år.

Uppsala kommun ska ha en rik tillgång på socialt tillgängliga verksamheter, kultur- och samlingslokaler samt tillgängliga platser som inte kräver konsumtion eller är avgiftsbelagda.

Uppsala kommun ska slå vakt om att alla kommuninvånare kan utöva kultur, idrott och fritid på lika villkor. Alla barn och ungdomar har rätt till roliga och meningsfulla fritidsaktiviteter oavsett kön, etnicitet, funktionalitet, geografi eller ekonomi.

Feministiskt initiativ Uppsala ska verka för att:

Kultur och fritid

- Kulturskolan ska vara avgiftsfri.
- Kommunen ska verka för att stödja ett starkt och fritt föreningsliv att kunna arrangera meningsfulla aktiviteter, i kombination med avgiftsfria kommunalt arrangerade fritidsaktiviteter.
- De kommunala anslagen till studieförbund höjs.
- Bevara de icke-kommersiella kulturmötesplatser (bibliotek, ateljéer, verkstäder, replokaler, scener) som finns. På sikt ska kommunen främja förekomsten av kulturmötesplatser, caféer, ungdomsgårdar, gallerier och alkoholfria mötesplatser med öppettider även på kvällar och helger. Dessa mötesplatser ska vara inkluderande och tillgängliga för alla invånare oavsett funktionalitet.
- Kommunens kulturverksamhet ska finnas tillgänglig för alla oavsett funktionalitet och hjälpmedel, exempelvis genom rullstolsanpassning, möjlighet att ta med sig

ledsagare utan merkostnad, hörselslingor, punktskrift, anpassade toaletter och omklädningsrum.

- Kulturverksamhet och kulturprojekt som drivs av och för unga ska främjas och premieras.
- Öka det sökbara stödet hos kommunen för att tillgänglighetsanpassa och utrusta mötesplatserna på landsbygden med modern teknik för att täcka de behov som kulturevenemang kräver.

Föreningsliv och demokrati

- Främja fler fritidsverksamheter som särskilt riktar sin verksamhet till tjejer och HBTQ-ungdomar.
- Inrätta avgiftsfri simskola i kommunen för personer i alla åldrar.
- All fritidsgårdspersonal ska kompetensutvecklas i syfte att sprida kunskap om hur hedersrelaterat våld och förtryck upptäcks och kan motverkas.
- Kommunen ska göra en särskild antivåldssatsning för att motverka machoideal och hederstänk på fritidsgårdar och idrottsföreningar.
- Anslagen ska höjas till ungas organisering utanför stadskärnan.
- Främja kulturverksamheter med makt- och normkritisk analys.
- Införa riktlinjer för fördelningen av föreningsbidrag som främjar organisering som arbetar för jämställdhet.
- Kommunens lokaler som kan nyttjas av föreningar ska vara tillgänglighetsanpassade.
- Kommunens politiska arbete ska göras transparent genom att det månadsvis görs lättlästa och tydliga sammanfattningar av kommunfullmäktiges sammanträden och nämndmöten. Dessa ska läggas ut lättillgängligt på hemsidan på svenska, lättläst svenska samt kommunens större minoritetsspråk.
- Tillhandahålla lättillgänglig information om hur ideella organisationer bildas och vilka möjligheter till stöd som finns samt att alla oavsett förutsättningar får ökad tillgång till lokaler för föreningsverksamhet.
- Tillämpa genusbudgetering vid fördelningen av föreningsbidrag för att motverka snedfördelning av resurser i relation till kön.
- Föreningsbidrag ska fördelas demokratiskt oberoende av kön, klass, föreställningar om ras/etnicitet, sexuell läggning, funktionalitet, religion eller trosuppfattning, könsuttryck, könsidentitet, ålder, geografi eller medborgarskap.
- Ansöka om att vara testkommun för sänkt rösträttsålder till 16 år.

Kommunen som arbetsgivare

I ett demokratiskt samhälle har medbestämmande på arbetsplatsen ett egenvärde, men det finns även fler anledningar till varför arbetsplatser bör demokratiseras.

En av de viktigaste är hälsa. Ökande krav i såväl lönearbetet som privatlivet skapar stress som leder till ohälsa. Detta skapar inte bara lidande för individen själv utan kostar även samhället miljontals kronor i sjukskrivningar och stödinsatser.

Det finns tydlig vetenskaplig evidens för kopplingen mellan makt och hälsa. Att ha mycket att hinna med på jobbet är inget som nödvändigtvis behöver leda till ohälsa, så länge individen själv har makt över hur och när dessa saker ska utföras.

Kommunens medarbetare ska ges fler verktyg för att få ökat inflytande över sitt arbetsliv. Medarbetares arbetsformer ska bli tryggare och arbetsmiljöförhållandena förbättras väsentligt. På så sätt stärks även förtroendet för kommunen som arbetsgivare.

Vägen mot ett hållbart arbetsliv går även genom en process av generell arbetstidsförkortning. Arbetstidsförkortning leder till ökad livskvalité, folkhälsa, miljö- och hållbarhet och på sikt innebär detta självklart även ekonomisk stabilitet och minskad arbetslöshet där en frisk och välmående befolkning har mindre behov av samhällets stödinsatser.

Feministiskt initiativ vill lyfta socialtjänstens medarbetare som en prioriterad yrkesgrupp, samt framhäva vikten av antidiskriminering i rekryteringsprocesser - genom kompetensbaserad rekrytering - för att se till kommunens ansvar för breddad rekrytering och inkludering.

Feministiskt Initiativ Uppsala ska verka för att:

Anställnings- och arbetsvillkor

- Heltid ska vara norm i kommunen egna och upphandlade verksamheter.
- Tillsvidareanställningar baserade på heltid ska vara regel för kommunanställda.
- En övergång genomförs mot generell arbetstidsförkortning till 6 timmar per dag för anställda inom Uppsala kommun.
- Alla arbetstagare i kommunens verksamheter ska vara direktanställda.
- Förbättra arbetsmiljön och de anställdas inflytande över den. Detta genom att all personal inom kommunen utbildas i tekniker som främjar inflytande för anställda.

Dokumentation av hur demokratin fungerar på arbetsplatsen ska redovisas i verksamhetsberättelsen.

- Det ska finnas krav i upphandlingar på arbetsmiljö, hur standarden på arbetsplatser ser ut och hur den upprätthålls.
- Öka tillgången till, och kvaliteten på, psykosocialt stöd och handledning för medarbetare på socialtjänsten.
- Nyanställda socialsekreterare ska erbjudas längre introduktion, samt ha obligatorisk intern handledning (mentorskap) under sitt första arbetsår.
- Kommunen ska upprätta en handlingsplan för ett demokratisk och hållbart arbetsliv och verka för att demokratisera arbetsplatserna i samtliga kommunalt ägda verksamheter med prioriterad hänsyn till arbetsplatser som återfinns inom Socialnämndens, Omsorgsnämndens, Utbildningsnämndens och Äldrenämndens ansvarsområden, där även samtliga upphandlade verksamheter berörs.

Antidiskriminering

- Alla upphandlingar som det offentliga gör ska innehålla en antidiskrimineringsklausul. Jämställdhetsplaner, mångfaldsplaner, likabehandlingsplaner eller motsvarande ska bifogas vid varje anbud.
- Kommunfullmäktige ska kontinuerligt utvärdera antidiskriminerings- och jämställdhetsarbetet på kommunens arbetsplatser samt kontinuerligt vidta åtgärder för att snabbare nå jämställdhet och trygga arbetsplatser fria från diskriminering.
- Kommunen kartlägger skillnader i sjukskrivning mellan män och kvinnor samt sätter in åtgärder för att åtgärda dessa.
- Kommunens anställda fortbildas i hur en utgår från ett könsmakts-, funktionalitets-, ålders- och HBTQ-perspektiv såväl som ett antirasistiskt perspektiv i arbetet.
- Anställda inom kommunen ska få utbildning i hur sexuella trakasserier ska hanteras.

Rekrytering

- Samtliga kommunala verksamheter ska verka för att det ska råda bred mångfald på arbetsplatser, där olika erfarenheter kommer till nytta.
- Socialnämndens mest utsatta verksamheter ska få förstärkning som utöver löneökningar även syftar till nyanställningar.
- Kommunens rekryteringsprocesser följs upp med hänsyn till diskrimineringsgrunderna och eventuella brister åtgärdas.
- Kommunen ska rekrytera med hjälp av anonymiserade antidiskriminerande och kompetensbaserade metoder, och offentliga arbetsgivare utbildas i detta perspektiv.

- Offentliga upphandlingar som genomförs ska innehålla en beskrivning av hur företaget rekryterar från ett antidiskriminerande och kompetensbaserat perspektiv.